

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Baggrundsnotat: Temadrøftelsen om barnet og den unge i omverdenen

Alle børn og unge skal opleve Københavns mangfoldige og kreative tilbud og tage del i byen som aktive medborgere. Derfor samarbejder Københavns dagtilbud og skoler med mange forskellige aktører som et bidrag til at styrke børn og unges læring og trivsel og som led i at skabe forbindelser mellem børn, unge og det samfund, der omgiver dem.

På hele 0-18 års området arbejdes der med sammenhænge i børn og unges liv. Indsatser i regi af Åben Dagtilbud og Åben Skole styrker børnene og elevernes udvikling, trivsel og faglighed og giver dem oplevelser med kunst, kultur, natur og bevægelse som understøtter lærerplanstemaer og pædagogisk praksis. Samarbejde med erhvervslivet og vejledning og brobygning til ungdomsuddannelser kan give de unge bedre grundlag for at vælge og få uddannelse og arbejde. Gennem elevrådsarbejde og Ungerådet inddrages de unge aktivt i beslutninger, som vedrører deres eget liv og livet i byen. Og fritids- og foreningslivet giver rig mulighed for at engagere sig i aktiviteter og fællesskaber.

Samlet set er der mange forskellige indsatser og muligheder for, at børn og unge i København kan interagere med deres omverden. Notatet giver eksempler på nogle af disse indsatser.

Åben dagtilbud:

Åben Dagtilbud er etableret på baggrund af efterspørgsel fra institutionernes side og et supportbehov set fra forvaltningens side.

Åben Dagtilbud er i gang på andet år:

- ÅbenDagtilbudPortalen har gratis (og betalende) tilbud indenfor kunst, kultur og natur samt bevægelse som understøtter lærerplanstemaer og pædagogisk praksis. Der er ca. 500 besøgende om måneden, og der kommer løbende flere til samtidig med Åben dagtilbud bliver mere og mere kendt blandt institutionerne.
- Der er et testambassadørnetværk på Amager med en repræsentant fra hver klynge, hovedsageligt pædagogiske ledere. De ønsker at der sammen med forvaltningen udvikles en inspirerende og meningsfuld model for et Åben Dagtilbudsnetværk, som kan rulles ud i resten af byen i 2018.
- Midler – de gratis tilbud på portalen indkøbes via midler fra:

02-03-2017

Sagsnr.
2017-0007677

Dokumentnr.
2017-0007677-9

Sagsbehandler
Ellen Marie Vestager Riis

Fagligt Indhold og Kvalitet

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

Mobil
3059 5770

E-mail
F311@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009371201

- Implementering af Dagtilbudsloven (300.000 kr. i 2016)
- Sprogudviklingsmidler (varierer)
- Bevægelsesudviklingsmidler (varierer)
- Afdelingen for bæredygtig udvikling har desuden en del gratis tilbud, som også formidles via portalen
- Der er et tæt samarbejde med Kulturrygsækken (Copenhagen Kids) som får 200.000 fra KFF til at udbyde gratis kulturtilbud til de 0- 6 årige.

Eksempler på tilbud i Åben Dagtilbud

Cirkus Kaputski

Læreplanstema:

Krop og bevægelse, Alsidig personlig udvikling

Alder: 4-6

Emner: Bevægelse, cirkus, energi, fortælling, museum

Beskrivelse: Forløbet tilskynder børnene til samarbejde og bruge fantasien. De vil komme til at trylle, jonglere, øve balance, iklæde sig flotte cirkuskostumer og tumle i rummet fyldt med ægte cirkusrekvisitter.

Jæger for en dag

Læreplanstema:

Krop og bevægelse, Naturen og naturfænomener

Alder: 3-6

Emner: Dyr, mad, natur

Beskrivelse: Det er midt i jagtsæsonen nu. Normalt går man ikke på jagt på Naturværkstedet, men i disse dage er Naturværkstedet lavet om til et ”Jagtrevir”, hvor vi skal prøve hvordan det er at gå på jagt.

Åben skole

Åben Skole er ramme for variation i undervisningsformer, forskellige aktiviteter i løbet af skoledagen og en erkendelse af, at elever lærer forskelligt, som medvirker til at skabe en anderledes, udfordrende og motiverende skoledag, der løfter alle elever fagligt.

Alle 65 skoler har udnævnt to eller flere Åben Skole ambassadører, der er indgangen til den enkelte skole for forvaltningen, foreningerne, samt producenter og formidlere af eksterne læringstilbud.

På www.aabenskole.kk.dk er der 400 forskellige tilbud til skolerne. Heraf er der 250 forskellige gratis tilbud.

Der gennemføres tre kompetenceudviklingsforløb for 60 lærere, skolepædagoger og pædagoger i dagtilbud.

Der inviteres til flerårige partnerskaber mellem skoler og udbydere – dette betyder medfinansiering fra skolerne, øget ledelsesopbakning og høj grad af implementering og medejerskab. På sigt er målet, at hver skole har et flerårigt partnerskab med mindst én ekstern partner.

Gratis Åben Skole tilbud

- 3.500 tilbud i hvert af skoleårene 2014/2015 og 2015/2016, og 2016/2017, som tilbydes skolerne gratis. Der indkøbes for 4 mio. kr.

Eksempler på Åben Skole tilbud

Tør du drømme? Intet står i vejen for dig

Arrangør: Mariamhassanain.com

Fag: Dansk, historie, matematik, samfundsfag, understøttende undervisning

Klassetrin: Udskoling

Pris: Gratis tilbud til de københavnske folkeskoler.

Emner: Dannelse, entreprenør, etnicitet, fortælling, ungdomsuddannelser

Praktiske informationer:

Til selve workshoppen fortæller Miriam Hassanain sin egen personlige historie om, hvordan hendes egne drømme gav hende livsglæde og styrke, og kom på rette spor. Men fokus ligger hos de unges egne drømme og arbejdet med disse – at dykke ind i sig selv, finde frem til drømmene, og turde sige dem højt.

Filmklubben Ask Why?

Fag: Engelsk, mediefag, samfundsfag

Klassetrin: Udskoling

Pris: gratis for københavnske folkeskoler

Emner: Demokrati, film, historie, information, samfund

Gratis tilbud til de københavnske folkeskoler. Ved tilmelding til biografklubben skal eleverne kunne deltage ved alle 6 visninger. Tre emner sættes på dagsordenen: Ligestilling, fattigdom og demokrati. I alt 16 klasser er med i Filmklubben og kommer hver seks gange – og de kommer HVER gang.

Her er en lille snak med tre af eleverne:

<https://vimeo.com/203291375>

Samarbejdspuljen for skoler/foreninger

- 2 mio. i central pulje om året i 2015 og 2016, som administreres af BUF i samarbejde med KFF og ca. 1 mio. kr. i 2017.
- I 2015-16 fik mere end 350 forløb støtte indenfor mere end 50 idrætsgrene/kulturtilbud og med involvering af 67 forskellige folkeoplysende foreninger og er nået ud til 1.400 klasser.

Øvrige konkrete Åben Skole indsatser med særskilte bevillinger

- **Børnenes Madhus:** Ca. 450 årlige hold-dage, hvor klasser får hjemkundskabsundervisning af Københavns Madhus. Forløb i 2015 og 2016. Kontrakten er under genforhandling for de kommende to år.
- **Klimaambassadøruddannelsen:** Uddannelsen inddrager eleverne i klimaspørgsmål i et forløb tilrettelagt med optimale rum for læring og dannelse. Et tilbud til 60 københavnske elever fra 7. klasse årligt, med mulighed for at øge antallet af elever.
- **Fornemmelse for Mad:** Østerbro Miljøpunkt har 100 klasseforløb pr. år i 2015 og 2016 med fokus på at forhindre madspild

- **Women Deliver:** Global konference i maj 2016 med 4.000 deltagere og fokus på kvinders og pigers rettigheder, sundhed og trivsel. Længerevarende undervisningsforløb for 10 klasser i samarbejde med Afdelingen for Bæredygtig Udvikling, Danida, Hansen Agenda, Arbejdmuseet, Sex og Samfund, m.fl.

Turbo-forløb

Turboforløb rettet sig mod en særlig gruppe af elever, som skolen vurderer enten trænger til et fagligt løft indenfor dansk, matematik eller naturfag, eller til ekstra udfordringer. Denne gruppe kan sammensættes på tværs af en elevårgang, og får så et intensivt læringsforløb over en afgrænset tidsperiode i et tæt samarbejde mellem lærer og en ekstern leverandør. Både ekstern leverandør og skole får midler for at køre turboforløbet. Der gennemføres 15 – 20 turboforløb pr. skoleår. Skolerne udvælges efter skriftlig ansøgning. Ikke alle ansøgere fik turboforløb. Forvaltningen er undervejs med en evaluering af enkelte af de allerede afviklede turboforløb og et nyt koncept er under udvikling i dialog med skolerne.

Erhvervsliv og ungdomsuddannelse

Der er ca. 50 – 70 partnerskaber i mellem skoler og virksomheder i København, der er flere skoler, der samarbejder med flere forskellige virksomheder.

Eksempler på partnerskaber:

NIRAS: Klimasikring i N&T, dansk og matematik

Undervisningen giver eleverne indsigt i betydningen af klimaændringer og hvordan vi kan klimatilpasse vores omgivelser med udgangspunkt i et konkret projektarbejde om Amager Strandpark.

Rådgiver, entreprenør: Skolebyggeri i H&D, dansk og matematik

Undervisningen følger byggeriets faser og giver eleverne kendskab til byggeri, dets fagligheder og hvordan elevernes skole-kompetencer kommer i spil i praksis. Eleverne lærer at formidle, designe og bygge i dansk, matematik og håndværk & design. Derudover skal det gøre flere elever og deres forældre interesserede i erhvervsuddannelser.

IT-virksomheder, Innovation og Entreprenørskab

Elever lærer at programmere eller bruge IT til problemløsning. Eleverne lærer om mulighederne ved IT, samt fremtidens hverdag med IT. Forløbene kan ligge i flere fag, men arbejder også selvstændigt med IT. Derudover er de knyttet op på innovation & entreprenørskab.

Offentlige virksomheder: Velfærd i dansk, samfundsfag, geografi

I tæt samarbejde med bl.a. andre kommunale forvaltninger får eleverne et billede af nogle af de mange velfærdsydelser, vi arbejder med i Danmark. Forløbene knyttes op på fx byplanlægning, sundheds- og borgerservice samt borgerrettigheder og lokaldemokrati.

Overgang til ungdomsuddannelse – vejledningsaktiviteter m.v.

I udskolingen, 7., 8. og 9. klasser, er der vejledningsaktiviteter, hvor eleverne er ude af skolen og møder uddannelser eller virksomheder. Nogle er bestemt af lovgivning, nogle er besluttet i København, og nogle er frivillige tilbud.

For kommende skoleår er der disse vejledningsaktiviteter, hvor eleverne er ude af skolen og møder uddannelser eller virksomheder. Der er andre vejledningsaktiviteter end disse. De foregår på egen skole.

- 7. klasser
  - Pilotforsøg med enkelte skoler i to-ugers forløb sammen med en erhvervsskole (samme koncept som ”8. kl. på erhvervsskole”-forløbet).
  - Besøge Copenhagen Skills.
- 8. klasser
  - 5 dage med introduktionskurser på hhv. erhvervsuddannelser og gymnasier.
  - ”8. kl. på erhvervsskole”-forløbet af to ugers varighed på hhv. erhvervsskole og på egen skole.
  - Erhvervspraktik.
  - Besøge Copenhagen Skills.
- 9. klasser
  - Brobygning (ikke uddannelsesparate).
  - Mulighed for erhvervspraktik.
  - Besøge Copenhagen Skills.

Bæredygtighed og klima

Sammen med Teknik og Miljøforvaltningen arbejder BUF konkret med seks initiativer under temaet ”Københavnernes sorterer”. De seks initiativer er:

Skraldehelten:

Børn i daginstitutioner får besøg af Skraldehelten og lærer om affald, materialer, ressourcer og sortering.

Ressourceaktivistuddannelsen

Eleverne lærer, hvordan de kan bidrage til en bæredygtig udvikling af samfundets ressourceforvaltning.

Affaldsfri Skoleforløb

Eleverne inddrages i arbejdet med at blive bedre til sortere skolens affald og reducere mængderne af affald på skolen.

Den bæredygtige generation

En årlig udfordring til folkeskoler og dagtilbud om at undersøge et bestemt ressource- og affaldsproblem og foreslå lokale løsninger.

Børn, Affald og Ressourcer hjælper skoler og daginstitutioner i København med at bruge de mange eksisterende lærings- og undervisningstilbud om affald og ressourcer – bl.a. på natur- og miljøskoler og hos de regionale affaldsselskaber Amager Ressourcecenter og Vestforbrænding.

ENERGI & VAND tilbyder undervisningsforløb til folkeskoleklasser inden for temaerne energi- og vandforsyning i fortid, nutid og fremtid, altid set i et bæredygtighedsperspektiv. ENERGI & VANDs Mobile Science Center faciliterer undervisning på skoler og deltager årligt i store events som Dansk Naturvidenskabsfestival og Forskningens Døgn. Mobile Science Center kommer ud til en bred målgruppe og kan på en anderledes, sjov og hands-on orienteret måde berette om miljørigtige vandforsyningsløsninger, klimaforandringer og klimatilpasning. Skolen kan booke Mobile Science Center til en hel uge hvor i alt 16 klasser (3.-6.klasse) kan få undervisning på skift.

Fritidsliv i Kbh.

Udover at deltage i kommunes fritidstilbud er mange af kommunes børn og unge også aktive i foreninger i fritidslivet. Der er gennemført en undersøgelse, der viser at der er kommet flere medlemmer til foreningerne efter folkeskolereformen.

248 af Københavns folkeoplysende foreninger har i januar 2015 deltaget i en spørgeskemaundersøgelse vedrørende medlemsudviklingen på børne- og ungdomsholdene siden folkeskolereformens start. Undersøgelsen viser overordnet, at det går godt med medlemsudviklingen blandt foreningerne, og at medlemstallet tilsyneladende ikke er negativt påvirket af folkeskolereformen i det omfang, som landsdækkende undersøgelser har vist.

12,5 % af foreningerne har haft en nedgang i antallet af 5-16-årige medlemmer i perioden efter folkeskolereformens start, mens 38,3 % har haft en stigning. 46,8 % af foreningerne har ikke oplevet en ændring i medlemstallet i perioden.

De foreninger, der samarbejder med skoler, oplever en højere grad af medlemsstigning og en lavere grad af medlemsnedgang end den gennemsnitlige forening i undersøgelsen.

Mere Musik til Byens Børn

BUF og KFF samarbejder om et treårigt pilotprojekt 'Mere Musik til Byens Børn'. Formålet med projektet er at sikre, at mange flere børn særligt i skolealderen i København får mulighed for at deltage i forskellige former for frivillig musikundervisning. Særligt fokuseres der på at udbrede musikundervisningen til børn fra mindre velstillede eller ressourcestærke hjem og børn fra geografiske områder af byen,

hvor der ikke er let adgang til musikundervisning. Projektet er nu halvvejs og indtil nu har ca. 700 børn fået glæde af mange forskelligartede musikforløb og ca. 15 musikudbydere har været i spil i hele byen.

En del af projektet handler om at evaluere og dokumentere indsatserne med henblik på at etablere en fremadrettet model på området. Derfor er der i den sidste halvdel af projektet stor fokus på forankring, længerevarende og bæredygtige forløb. Pilotprojektet har midler til at vare i tre år, i sensommeren 2018 vil udvalgene få forelagt slutrapporten med anbefalinger til fremadrettet model på området.

Ungeråd - samarbejde med unge

BUU's beslutning om at afsætte midler til etableringen af et Ungeråd giver de unge mulighed for demokratisk deltagelse. At inddrage unge i politiske beslutninger bidrager først og fremmest til en stærk generation af unge, som føler sig hørt og inddraget, hvilket vil styrke det danske demokrati. Endvidere vil inddragelse af unge øge det vidensgrundlag, hvorpå beslutninger træffes, hvilket forbedrer de politiske resultater.